Autor Guste Santini
Srijeda, 18 Listopad 2006 17:41

Učinci tečajne politike na gospodarstvo Hrvatske u razdoblju 1994. – 2005. godine – VIII put - Tržište roba i usluga

Hrvatska je zemlja sa niskom inflacijom. Ova ocjena ostaje usprkos nešto većem rastu cijena u posljednih nekoliko godina. Ipak ostajem pri tvrdnji da je u Hrvatskoj još uvijek visoka realna inflacija (Santini, 1995; 87.). Postavlja se pitanje kako je moguće tvrditi da je realna infalcija visoka kada je rast cijena umjeren?

Raspoloživi bruto proizvod dijeli se na dva dijela. Dio koji je predmet međunarodne razmjene i razmjenjuje se po svjetskim cijenama i dio koji se ne razmjenjuje s inozemstvom. Tradable sektor participira, u slučaju roba, 34,17% odnosno, uslučaju roba i usluga, 46,60% raspoloživog proizvoda. U 2005. godini udio tradable sektora se povećava na 38,29% odnosno 52,64% respektivno (Zdunić, 2003.).

Podaci nam pokazuju da se povećava udio tradable sektora i da cijene iz inozemstva smanjuju "amortiziraju" povećanje domaćih cijena po kojima razmjenjuje nontradble sektor. Prema tome, da se kojim slučajem ne razmjenjuje bruto domaći proizvod sa svijetom i da nema deficita robne razmjene sa svijetom nebi bilo moguće ostvariti današnju stabilnost cijena. Ovdje valja pridodati da deficit robne razmjene s inozemstvom povećava ponudu i da djeluje na smanjenje cijena i to dvostruko: temeljem rasta realne ponude roba i usluga koje nisu proizvedene u Hrvatskoj što se ne ostvaruje u Hrvatskoj, dakle, rastom bruto domaćeg društvenog proizvoda, te subvencioniranim uvoznim cijenama putem aprecijacije tečaja kune.

Naime, u maloj i otvorenoj zemlji kada je neograničena mogućnost zaduživanja, kao što je to još uvijek slučaj Hrvatske, i kada je moguće svaku potražnju zadovoljiti iz uvoza i to po apreciranom tečaju tada nije moguće imati visoku stopu inflacije. Inflacija se ogleda u malim stopama rasta društvenog proizvoda i visokim stopama nezaposlenosti, deficitu platne bilance, velikom inozemnom dugu..... Upravo realan sektor i događanja u njemu jasno pokazuju da Hrvatska nije integrirana u globalno gospodarstvo, već da je ekonomska politika taj čimbenik koji ju čini integriranom u većoj mjeri nego što bi to sugerirala realna ekonomija.

Nastavlja se !